

Sygn. akt: III AUa 404/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Chądzyńska (spr.)

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Iwona Szybka

Protokolant: stażysta Agata Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2012 r. w Łodzi

sprawy **D. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji D. B.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 20 grudnia 2011 r., sygn. akt: VIII U 813/11;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 404/12

UZASADNIENIE

W dniu 14 marca 2011 r. D. B. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Ł. wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury przez przyjęcie nowej kwoty bazowej obowiązującej od 1 marca 2011 r., nowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, wynoszącego zdaniem wnioskodawczynie 81,05%, obliczonego z 10 kolejnych lat kalendarzowych obejmujących okres od 1975 do 1984 roku, przy zachowaniu dotychczasowego stażu ubezpieczeniowego.

Organ rentowy decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 r. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej podnosząc, że nie pojawiły się nowe okoliczności ani dowody, pozwalające na ponowne przeliczenie świadczenia. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, że lata 1975 -1977, wskazane we wniosku, wykraczają poza dwudziestolecie poprzedzające bezpośrednio rok 1998, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, a nowa kwota bazowa, obowiązująca od 1 marca 2011 r. i wynosząca 2822,66 zł, może zostać przyjęta do obliczenia emerytury w przypadku, gdy do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia wskazano podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne przypadające w całości lub w części po przyznaniu świadczenia.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona, reprezentowana przez pełnomocnika w osobie męża A. B., podtrzymała żądania zgłoszone we wniosku z dnia 14 marca 2011 r. Ostatecznie wniosła o przeliczenie emerytury na podstawie art. 180 ust. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie D. B..

Rozstrzygnięcie to zostało poprzedzone ustaleniami, z których wynikało, że D. B., urodzona (...) pobierała rentę inwalidzką od 1 kwietnia 1996 r., a następnie rentę z tytułu niezdolności do pracy. Podstawa wymiaru tego świadczenia została wyliczona z 7 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z ostatnich 16 lat przed zgłoszeniem wniosku o rentę, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 30,52%. Od 14 grudnia 1998 r. ubezpieczona pobiera emeryturę, której podstawę stanowiła początkowo podstawa wymiaru renty, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru pozostał na poziomie 30,52%, a do obliczenia emerytury przyjęto starą, tj. dotychczasową kwotę bazową wynoszącą 666.96 zł. Decyzją z dnia 9 sierpnia 2000 r., wobec złożenia nowych dowodów, organ rentowy ustalił ponownie wysokość emerytury przyjmując do podstawy wymiaru podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1968-1985, 1990 i 1994. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,88%. Do obliczenia emerytury przyjęto starą kwotę bazową. Kolejnymi decyzjami z dnia 8 lutego 2005 r. i z 11 marca 2005 r. organ rentowy odmawiał wnioskodawczyni przeliczenia emerytury z zastosowaniem nowej kwoty bazowej.

Decyzją z dnia 20 września 2005 r. organ rentowy, wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 17 sierpnia 2005 r. w sprawie VIII U 550/05 ustalił wysokość należnej D. B. emerytury z uwzględnieniem 24% kwoty bazowej obowiązującej w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę, tj. kwoty bazowej wynoszącej 1196,47%, poczynając od dnia 1 lutego 2002 r. Od decyzji tej wnioskodawczyni złożyła odwołanie, które zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie VIII U 1855/05, który został zmieniony – na skutek apelacji ubezpieczonej – wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie III AUa 420/06, w ten sposób, że przyznano D. B. prawo do odsetek ustawowych obliczonych od każdej kwoty miesięcznego wyrównania, poczynając od 11 marca 2002 r. do dnia zapłaty, odrzucono apelację pozostałej części oraz (punkt 3 powołanego wyroku) przekazano organowi odwołanie D. B. z dnia 21 października 2005 r. od decyzji z 14 października 2005 r. celem nadania właściwego biegu.

Następnie decyzją z 30 lipca 2007 r., uchylającą swą uprzednią decyzję z dnia 25 maja 2007 r. o odmowie przeliczenia świadczenia z zastosowaniem nowej kwoty bazowej do obliczenia całej emerytury, organ rentowy ponownie obliczył wysokość emerytury ubezpieczonej ze wskaźnikiem wysokości emerytury 73,88% wyliczonym z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. lat 1968-1985, 1990 i 1994 i z zastosowaniem nowej kwoty bazowej, tj. kwoty 1196,47%, obowiązującej w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę, zarówno do części socjalnej jak i do części stażowej emerytury, poczynając od 1 maja 2007 r. Sposób, w jaki obliczono emeryturę wnioskodawczyni na podstawie tej decyzji, kształtuje wysokość emerytury wypłacanej ubezpieczonej do chwili obecnej.

Następnie kolejną decyzją z dnia 29 sierpnia 2007 r. organ rentowy - w wykonaniu punktu 3 wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie III AUa 420/06 - rozpoznał odwołanie D. B. z dnia 21 października 2005 r. od decyzji z dnia 14 października 2005 r., mającej formę pisma, wydanej na skutek wniosku z 10 stycznia 2005 r. i z 15 września 2005 r., w ten sposób, że uchylił swą decyzję z 14 października 2005 r. oraz wcześniejszą decyzję z dnia 8 lutego 2005 r. odmawiającą przeliczenia podstawy wymiaru emerytury i wyliczył podstawę wymiaru emerytury z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z lat 1976-1985 wybranych z 20 lat kalendarzowych, tj. z lat 1976-1995 poprzedzających bezpośrednio rok 1996, w którym zgłoszono wniosek o rentę. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 76,29%. Przyjęcie tej podstawy wymiaru dało podstawę prawną do obliczenia emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej, tj. kwoty obowiązującej w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę, tylko do części socjalnej (24% nowej kwoty bazowej). Tak obliczoną emeryturę przyznano za okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r., tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru z dnia 10 stycznia 2005 r., który został załatwiony odmownie decyzją z dnia 8 lutego 2005 r., uchyloną na mocy powołanej wyżej decyzji z dnia 29 sierpnia 2007 r. do 30 kwietnia 2007 r. Za okres od 1 maja 2007 r. wysokość emerytury została bowiem ustalona na mocy

decyzji dnia 30 lipca 2007 r. Decyzja z dnia 30 lipca 2007 r. oraz kolejna decyzja z dnia 17 września 2007 r. – na skutek odwołania ubezpieczonej - zostały poddane kontroli sądowej w sprawie Sądu Okręgowego w Łodzi VIII U 2183/07 zakończonej wyrokiem tego Sądu z dnia 23 października 2008 r. oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 sierpnia 2009 r. i stały się prawomocne.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie nie jest uzasadnione. Sąd Okręgowy wywiódł, że w sprawie nie zachodzą przesłanki do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, gdyż nie zostały przedłożone nowe dowody i nie ujawniono nowych okoliczności istniejących przed wydaniem zaskarżonej decyzji, które mają wpływ na wysokość pobieranego świadczenia. Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 180, art. 111 i art. 110 powołanej wyżej ustawy i stwierdził, że nie ma też podstaw do ponownego obliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 2 powołanej wyżej ustawy, tj. z kolejnych 10 lat kalendarzowych, gdyż wybrane przez wnioskodawczynię lata 1975-1984 wykraczają, co do lat 1975-1977, poza 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok 1998, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę oraz – co do roku 1975 - poza 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok 1996, w którym zgłoszono wniosek o rentę. Nie ma też podstaw do zmiany wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 73,88%, który został ustalony prawomocną decyzją z dnia 30 lipca 2007 r. Brak jest też podstaw do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110, gdyż ubezpieczona nie wskazała do podstawy wymiaru świadczenia podstawy wymiaru składek przypadających po przyznaniu emerytury. Wbrew zarzutom odwołującej się, organ rentowy wykonał punkt 3 wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie III AUa 420/06, gdyż wydał decyzję z dnia 29 sierpnia 2007 r. i przeliczył emeryturę ubezpieczonej na podstawie art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r. Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. jako niezasadne.

Powyzsze rozstrzygnięcie zaskarżyła odwołująca się w całości w drodze apelacji. Skarżąca zarzuciła niekompetencję sędziów i pracowników organu rentowego, naruszającą art. 7 Konstytucji RP oraz przewlekłość postępowania. W apelacji i kolejnych pismach procesowych podała, że wszystkie organy państwa i fundacje do których się zwróciła odmówiły jej pomocy. Ostatecznie podtrzymała żądania zgłoszone w odwołaniu i wniosła o ponowne ustalenie wysokości emerytury z zastosowaniem wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru i nowej kwoty bazowej z marca 2011 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie może odnieść skutku. Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a dokonując subsumcji zastosował odpowiednie prawo materialne i właściwe reguły interpretacyjne. Przede wszystkim trzeba podkreślić, że przedmiot rozpoznania i rozstrzygania w sprawach z odwołania od decyzji organu rentowego, wyznacza przedmiot decyzji, od której wniesiono odwołanie. Sporna decyzja z dnia 11 kwietnia 2011 r. dotyczyła odmowy ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej. Odmowa wynikała z braku przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, a które mają wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość. Sąd Okręgowy trafnie wywiódł, że wysokość emerytury ubezpieczonej, należnej od 1 maja 2005 r., została ustalona decyzją z dnia 30 lipca 2007 r. Decyzja ta została poddana kontroli sądowej i stała się prawomocna. W decyzji tej, do obliczenia podstawy wymiaru emerytury, przyjęto podstawę wymiaru składek z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia, z lat 1968-1985, 1990 i 1994 oraz nową kwotę bazową wynoszącą 1196,47%, tj. kwotę obowiązującą w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę czyli w listopadzie 1998 r. Natomiast na mocy decyzji z dnia 29 sierpnia 2007 r. przeliczono skarżącej emeryturę za okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r. przyjmując do podstawy wymiaru emerytury podstawę wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających rok 1996, w którym zgłoszono wniosek o rentę. Tak wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wprawdzie wyższy i wynosi 76,29%, lecz świadczenie było niższe od obliczonego w decyzji z dnia 30 lipca 2007 r., gdyż przyjęta podstawa wymiaru nie była podstawą ustaloną na nowo w myśl art. 21 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), a zatem nie można było zastosować nowej kwoty bazowej do całego świadczenia, a jedynie do części socjalnej emerytury.

Zgodnie z art. 180 ust. 1 i ust. 7 powołanej wyżej ustawy, do ubezpieczonej, w razie złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości świadczenia przez zmianę okresu, z którego podstawę wymiaru składki przyjmuje się jako podstawę wymiaru świadczenia, stosuje się odpowiednio art. 110 lub art. 111. Roszczenie ubezpieczonej Sąd Okręgowy zasadnie zatem rozpatrywał w świetle przesłanek z art. 111, 110 tej ustawy i trafnie wywiódł, że brak jest podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury skarżącej. Przepis art. 111 ust. 1 stanowi, że wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia;
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176;
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty, - a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Skarżąca ma obliczoną emeryturę z pkt 3 tego artykułu, tj. z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia, a chciałaby mieć ją obliczoną z punktu 2, tj. z 10 lat obejmujących lata 1975-1984. Wariant ten nie jest możliwy do przyjęcia, gdyż 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy 1998, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury to lata 1978-1997. Okres ten nie obejmuje już zatem lat 1975 - 1977. Również dwudziestolecie poprzedzające bezpośrednio rok 1996, w którym zgłoszono wniosek o rentę, tj. okres 1976 - 1995 nie obejmuje roku 1975 wskazanego przez skarżącą. Jak wyjaśniono wyżej, przyjęcie zarobków z 10 kolejnych lat z okresu dwudziestolecia sprzed przyznania renty, spowoduje, że podstawa wymiaru emerytury nie będzie podstawą ustaloną na nowo w myśl art. 21 ust. 1 pkt 2 powołanej wyżej ustawy, ale będzie podstawą wymiaru renty. Dlatego, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, nie będzie można przyjąć nowej kwoty bazowej do całego świadczenia, a tylko do jego części socjalnej i emerytura będzie niższa. Wynika to z porównania decyzji z dnia 30 lipca 2007 r., w której przyjęto niższy wskaźnik, ale nową kwotą bazową do całego świadczenia – emerytura wyniosła 941,38 zł i decyzji z dnia 29 sierpnia 2007 r., gdzie przyjęto wyższy wskaźnik, ale nową kwotą bazową tylko do części socjalnej – emerytura za okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 kwietnia 2007 r. wyniosła 871,64 zł.

Sąd Okręgowy zasadnie też uznał, że organ rentowy wykonał punkt 3 wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 czerwca 2006 r. w sprawie III AUa 420/06, gdyż rozpoznał odwołanie ubezpieczonej z dnia 21 października 2005 r. i uwzględnił je wydając, opisaną wyżej decyzję z dnia 29 sierpnia 2007 r., mocą której uchylono wadliwe decyzje z dnia 8 lutego 2005 r. i z dnia 14 października 2005 r. i przeliczono świadczenie skarżącej od 1 stycznia 2005 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o przeliczenie do 30 kwietnia 2007 r.

Należy też podkreślić, że nie ma podstaw prawnych do ponownego ustalenia wysokości emerytury skarżącej z zastosowaniem innej, wyższej kwoty bazowej niż kwota 1196,47% obowiązująca w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę. Skarżąca nie wskazała bowiem do podstawy wymiaru emerytury podstawy wymiaru składek przypadającej w całości lub w części po przyznaniu prawa do emerytury, jak tego wymaga art. 110 ust. 1 powołanej ustawy. Zgodnie z art. 53 ust. 3 i ust. 4 ustawy, nie ma też podstaw do zastosowania nowej kwoty bazowej nawet do części socjalnej emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, gdyż skarżąca, po przyznaniu emerytury wcześniejszej, nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu ani ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przez okres co najmniej 30 miesięcy..

Kierując się powyższymi motywami Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia.